

Mokesčių ir teisės žiniose pateikiama naujausia informacija apie mūsų klientams aktualiausių norminių aktų pasikeitimus Lietuvoje.

Šiame numeryje:

- GPMĮ komentaro papildymai
- Mokesčių įstatymų projektai
- Naujienos iš ES
- Kai kurių veiklų licencijavimo tvarkos pakeitimai

Mokesčių naujienos

Kontaktai:

Kristina Kriščiūnaitė
Partnerė, Mokesčių skyriaus vadovė
El. paštas:
kristina.krisciunaite@lt.pwc.com
Tel.: (8 5) 239 23 00

Jūratė Stulgytė
El. paštas:
jurate.stulgyte@lt.pwc.com
Tel.: (8 5) 239 23 81

Nerijus Nedzinskas
El. paštas:
nerijus.nedzinskas@lt.pwc.com
Tel.: (8 5) 239 23 50

Egidijus Kundelis
El. paštas:
egidijus.kundelis@lt.pwc.com
Tel.: (8 5) 239 23 57

Daiva Šoliūnaitė
El. paštas:
daiva.soliunaite@lt.pwc.com
Tel.: (8 5) 239 23 09

UAB „PricewaterhouseCoopers“
J.Jasinskio g. 16B, Vilnius
Tel.: (8 5) 239 23 00

www.pwc.com/lt

Leidinių „Mokesčių ir teisės žinios“ leidžia UAB „PricewaterhouseCoopers“ mokesčių skyriaus specialistai.

GPMĮ komentaro pakeitimai

2009 m. rugsėjo 30 d. VMI raštu Reg. Nr. [\(18.18-31-1\)-R-9313](#) informavo apie GPMĮ 22 str. 2 dalies ir 3 dalies komentarų papildymą.

Be redakcinio pobūdžio pakeitimų, komentaras atnaujintas paaiškinimais ir papildomais pavyzdžiais dėl gyventojų gaunamų pajamų skirstymo į klases, kuris yra taikomas nuo 2009 metų.

Pagal naują skirstymą individualios veiklos, vykdomos pagal verslo liudijimą, pajamos, kai jas išmoka asmuo, susijęs su gyventoju darbo santykiais, priskiriamos B klasės pajamoms.

Todėl įmonėms, mokačioms išmokas tokiems gyventojams, panaikinama prievolė išskaičiuoti ir sumokėti GPM.

Pajamų, gautų natūra, įvertinimo tvarkos patikslinimai

2009 m. rugsėjo 14 d., atsižvelgiant į GPMĮ pakeitimus (žr. Mokesčių ir teisės žinios, Nr. 112), LR Finansų ministro įsakymu Nr. [1K-301](#) buvo patikslintas Pajamų, gautų natūra, įvertinimo tvarkos aprašas.

Patikslinimai yra susiję su aprašo taikymo atidėjimu ir numato, kad nuostatos dėl pajamų, gaunamų natūra, įvertinimo, kai darbuotojas naudojasi tarnybiniu automobiliu asmeniniais tikslais arba moka lengvatines palūkanas už gautą paskolą, turi būti taikomos apskaičiuojant ir deklaruojant 2010 m. ir

vėlesnių laikotarpių GPM.

Kiti aprašo punktai galioja ir turi būti taikomi nuo 2009 m. liepos 1 d.

Pajamų įvertinimo tvarka liko ta pati kaip ir anksčiau.

Gyventojams išmokėtų B klasės išmokų deklaravimas

2009 m. rugsėjo 16 d. VMI viršininko įsakymu Nr. [VA-59](#) buvo patvirtinti pažymos FR0471 formos užpildymo ir pateikimo taisyklių pakeitimai.

Pagrindiniai pakeitimai yra susiję su privalomo sveikatos draudimo mokesčio įvedimu.

Naujas VMI leidinys

2009 m. rugsėjo 30 d. VMI informavo, kad jos oficialioje svetainėje buvo patalpintas naujas [leidinys](#) „Prekių pervežimo verslo tikslais į kitą ES valstybę narę apmokestinimas PVM“.

Mokesčių įstatymų projektai

GPM

2009 m. rugpjūčio 25 d. LR Seimo posėdžių sekretoriats buvo įregistruotas GPMĮ pakeitimo projektas Nr. [XIP-992](#).

Projekte yra siūloma panaikinti gyventojų pajamų, gautų perleidus įgytą nekilnojamąjį ar kilnojamąjį turtą, apmokestinimą, tais atvejais, kai gyventojas šį turtą nuosavybės teise valdė trumpiau nei 3 metus.

PVM

2009 m. rugsėjo 11 d. įregistruotas PVM įstatymo pakeitimo projektas Nr. [XIP-1066](#).

Projekte pateikiami PVM įstatymo pakeitimai, susiję su nuo 2010 m. sausio 1 d., 2011 m. sausio 1 d. ir 2013 m. sausio 1 d. visoje Europos Sąjungoje įsigaliojančiais svarbiais Direktyvos 2006/112/EB pakeitimais:

- keičiasi paslaugų suteikimo vietos nustatymo taisyklės;
- reformuojama PVM susigrąžinimo kitose valstybėse narėse sistema;
- nustatomos papildomos deklaravimo taisyklės.

Be to, projekte yra numatomi ir svarbūs vietiniai PVM įstatymo pakeitimai.

Išsamesnę informaciją apie būsimus pakeitimus netrukus pateiksime atskirame naujienų leidinyje.

Naujienos iš ES

2009 m. rugpjūčio 18 d. Europos Komisija, įgyvendindama kovos su mokesčių vengimu ir pažeidimais priemones, pasiūlė [pakeitimus](#) Tarybos reglamentui Nr. 1798/2003 dėl administracinio bendradarbiavimo PVM srityje.

Šiuo pasiūlymu buvo praplėsta teisinė bazė informacijos keitimuisi ir bendradarbiavimui tarp šalių mokesčių administratorių. Pagrindinis elementas yra teisinis pagrindas Eurofisc struktūros sukūrimui.

Eurofisc – tai bendra priemonių struktūra, leidžianti valstybėms narėms imtis operatyvių veiksmų kovojant su tarptautiniais PVM pažeidimais. Ši sistema apimtų galimybę tiesiogiai prieiti prie nacionalinių mokesčių mokėtojų duomenų bazių kitoms valstybėms narėms.

Pasiūlyme pateikiami reikalavimai nacionalinėse duomenų bazėse saugomos informacijos kokybei, palyginamumui bei prieinamumui.

Tokia sistema būtų naudinga ne tik mokesčių administratoriams kovojant su mokestiniais pažeidimais, bet ir mokesčių mokėtojams, kurie galėtų išvengti netyčinio dalyvavimo mokesčių vengimo schemose dėl nepatikimų partnerių.

Teisės naujienos

Motinstės (tėvystės) pašalpų dydžių sumažinimas

2009 m. rugsėjo 22 d. buvo priimti Ligos ir motinstės socialinio draudimo įstatymo pakeitimai [Nr. XI-420](#), kurie numato sumažintus motinstės (tėvystės) pašalpų dydžius.

Nuo 2010 m. liepos 1 d. naujai skiriamų pašalpų dydis nuo nėštumo ir gimdymo atostogų pabaigos, kol vaikui sueis vieneri metai sudarys 90 proc. kompensuojamojo uždarbio dydžio, o kol vaikui sueis dveji metai – 75 proc. Iki šiol šie dydžiai sudarė atitinkamai 100 proc. ir 85 proc.

Pakeistos didžiųjų ir mažųjų loterijų organizavimo taisyklės

2009 m. rugsėjo 2 d. priimtas Didžiųjų ir mažųjų loterijų organizavimo taisyklių pakeitimas [Nr.975](#). Šis pakeitimas numato, jog nuo šiol juridiniai asmenys, norintys gauti licenciją organizuoti loteriją, licencijas išduodančiai institucijai nebeprivalės pateikti juridinio asmens įregistravimo pažymėjimo kopijos, patvirtintos notaro bei juridinio asmens steigimo dokumentų, patvirtintų notaro.

Pakeistos nefasuotų naftos produktų prekybos licencijavimo taisyklės

2009 m. rugsėjo 9 d. priimtas Nefasuotų naftos produktų prekybos licencijavimo taisyklių pakeitimas [Nr.1110](#). Šis pakeitimas numato, kad nuo šiol nefasuotų naftos produktų prekybos licencijas išduos ne LR Ūkio ministerija, bet LR Energetikos ministerija.

Pakeistos nefasuotų naftos produktų prekybos licencijavimo formos

2009 m. rugsėjo 22 d. priimtas LR Energetikos ministro įsakymas [Nr.1-161](#) dėl nefasuotų naftos produktų prekybos licencijavimo formų patvirtinimo. Šis įsakymas patvirtino naują prašymo išduoti licenciją formą bei naują rekomenduojamą nefasuotų naftos produktų sandėliavimo ir prekybos vietų deklaracijos formą.

Minėtame įsakyme taip pat nustatyta, kad iki kiekvienų metų sausio 20 d. privaloma pateikti Energetikos ministerijai vieną metinio periodiškumo statistinės ataskaitos formos EN-01 „Kuro ir energijos balansas“ egzempliorių.

2009 m. rugsėjo 22 d. priimtas LR Energetikos ministro įsakymas [Nr.1-162](#) dėl nefasuotų naftos produktų prekybos licencijų formų patvirtinimo. Šis įsakymas patvirtino naujas licencijų formas norint verstis nefasuotų naftos produktų prekyba.

Pakeistos užsieniečio paso išdavimo taisyklės

2009 m. rugsėjo 14 d. LR Vidaus reikalų ministro įsakymu [Nr.1V-493](#) pakeistos Užsieniečio paso išdavimo taisyklės. Šis įsakymas numato dokumentų, pateikiamų gauti užsieniečio pasą, bei paso išdavimo administravimo pasikeitimus.

Teismų sprendimai mokesčių bylose

Teisė į PVM atskaitą bei teisė į leidžiamus atskaitymus pelno mokesčio tikslais

2009 m. rugsėjo 21 d. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (LVAT) priėmė sprendimą administracinėje byloje Nr. [A-556-963/2009](#). Byloje kilo ginčas dėl didmenine vaistų prekyba besiverčiančios bendrovės (toliau – Bendrovė) teisės į PVM atskaitą bei teisės į leidžiamus atskaitymus pelno mokesčio tikslais už įsigytas reklamos paslaugas.

Byloje nustatyta, kad Bendrovė iš kitos įmonės įsigijo reklaminės medžiagos gamybos bei platinimo paslaugas, kurias pelno mokesčio tikslais priskyrė leidžiamiems atskaitymams, o jų pirkimo PVM įtraukė į atskaitą. Minėta reklaminė medžiaga buvo dalijama pirkėjams vaistinėse.

Patikrinimo metu VMI nustatė, kad Bendrovei reklaminės medžiagos gamybos bei platinimo paslaugas suteikusi įmonė nuo šių paslaugų apskaičiuoto PVM nedeklaravo ir į biudžetą nesumokėjo. Baudžiamojoje byloje buvo nustatyta, kad su Bendrove sudarant reklamos paslaugų sutartį bei pasirašant kitus dokumentus, šios įmonės vardu neteisėtai veikė jos laikinasis direktorius.

Dėl minėtų sandorių VMI Bendrovei priskaičiavo papildomas PVM bei pelno mokesčio sumas. Tokį savo sprendimą VMI grindė sekančiais argumentais:

- ūkinės operacijos neįvyko tomis sąlygomis, kokios atvaizduotos buhalterinės apskaitos dokumentuose;
- bendrovė veikė nerūpestingai ir nesąžiningai, nes sudarant sandorius nesiėmė visų įmanomų veiksmų, siekdama įsitikinti kitos sandorio šalies sąžiningumu;
- įsigytos paslaugos nėra susijusios su Bendrovės apmokestinama veikla ir nėra įprastinės bei būtinos pajamoms uždirbti ar ekonominei naudai gauti.

LVAT savo sprendime konstatavo, kad:

- VMI teiginys, jog ūkinės operacijos neįvyko tomis sąlygomis, kokios atvaizduotos buhalterinės apskaitos dokumentuose, nėra pakankamai pagrįstas. Atliktų paslaugų faktas užfiksuotas atliktų darbų priėmimo-perdavimo aktuose. Šį faktą taip pat patvirtina ir reklaminės medžiagos pavyzdžiai. Byloje nėra įtikinamų įrodymų, kad prekės (paslaugos) realiai neegzistavo. Aplinkybė, ar prekes (paslaugas) pardavė tikrai tas asmuo, kuris nurodytas PVM sąskaitoje faktūroje kaip pardavėjas, šiuo aspektu

negali būti lemianti teisės į PVM atskaitą buvimą ar šios teisės paneigimą;

- taip pat nėra pakankamai pagrįstas ir VMI teiginys dėl Bendrovės nesąžiningumo. Bendrovės sąžiningumą įrodo pateikimas reikalingų dokumentų prieš sudarant sandorius, tų dokumentų įvertinimas bei pačių sandoriuose numatytų sąlygų įgyvendinimas. Atsižvelgiant į surinktų faktinių duomenų visumą, tvirtinimas apie Bendrovės nesąžiningumą būtų mažiau motyvuotas nei jo sąžiningumas;
- tačiau Bendrovė nepateikė jokių konkrečių ir objektyvių įrodymų, leidžiančių tiesiogiai susieti įsigytas reklaminės medžiagos gamybos bei platinimo paslaugas su Bendrovės vykdoma veikla. Bendrovės veikla yra didmeninė vaistų prekyba, kuri apima vaistų tiekimą, išskyrus tiekimą galutiniam jų vartotojui. Tuo tarpu byloje nustatyta, kad pačioms vaistinėms Bendrovės reklaminė medžiaga nebuvo dalijama – ji buvo dalijama tiesiogiai pirkėjams vaistinėse, t.y. galutiniams vartotojams. Be to, ant minėtos reklaminės medžiagos buvo nurodytas tik Bendrovės pavadinimas, o ant Bendrovės platinamų vaistų jos pavadinimas nėra nurodytas. Todėl toks reklaminės medžiagos platinimas negali būti vertinamas ir kaip skatinimas įsigyti Bendrovės platinamus vaistus.

Remiantis paskutiniu argumentu LVAT nusprendė, kad šiuo atveju Bendrovė neturi teisės į PVM atskaitą, o taip pat ir teisės į leidžiamus atskaitymus pelno mokesčio tikslais.

Mokesčių ir teisės žinios

Lietuva • 2009 m. spalio 15 d.

Čia pateikta medžiaga yra paskelbtų norminių aktų apibendrinimas, ir ja nederėtų vadovautis prieš tai nepasitarus su specialistais. Visi klausimai dėl šio naujienų puslapio ir jame aptartų dalykų turėtų būti adresuoti mūsų biurui Vilniuje.

© 2009 UAB „PricewaterhouseCoopers“. Visos teisės saugomos. UAB „PricewaterhouseCoopers“ arba, atsižvelgiant į kontekstą, „PricewaterhouseCoopers“ pasaulinis tinklas, ar šio tinklo kitos firmos narės vadinamos „PricewaterhouseCoopers“, ir kiekviena iš jų yra atskiras ir savarankiškas juridinis vienetas.